

దిక్కుచి

ఎంపిక విధానం

తొలిదశ - రాజ పరీక్ష, సమయం: మూడు గంటలు. (అభ్యక్తి, డిప్లొమీట్ విధానం): అభ్యక్తి విధానంలోని పరీక్షకు రెండు గంటల సమయం ఉంటుంది. అందులో

- 1) జనరల్ ఇంగ్లీష్ (గ్రామర్, ఒకాబులర్, కాంప్రెహెన్షన్ తదితరాలు).
- 2) జనరల్ అవేర్నెస్, మార్కెటింగ్ అండ్ కంప్యూటర్స్
- 3) టెస్ట్ ఆఫ్ దాటా అనాలిసిస్ అండ్ ఇంటర్ ప్రెజెంటేషన్
- 4) టెస్ట్ ఆఫ్ రిజనింగ్ (ఫై లవల్) ఉంటాయి.

ఇక డిప్లొమీట్ టెస్టుకు గంటల సమయం ఉంటుంది. ఇంగ్లీష్ భాషా పరీక్షానంతరం కాంప్రెహెన్షన్, పార్ట్ ప్రజెక్ట్, లెటర్ రైటింగ్, ఎస్సే రాయాల్సి ఉంటుంది. తొలి పరీక్షలోని నాలుగు దశలో సగటున 40 మార్కులు సాధించిన వారికి మాత్రమే దీనిని నిర్వహిస్తారు. ఎస్సీ-ఎస్టీలయితే 35 శాతం సాధిస్తే చాలు. అభ్యక్తి, డిప్లొమీట్ విభాగాల్లో సాధించిన సగటు ఆధారంగానే మెరిట్స్ను నిర్ణయిస్తారు.

మలిదశ: గ్రూప్ డిస్కషన్, ఇంటర్వ్యూ: అభ్యక్తి, డిప్లొమీట్ విభాగాల్లో సాధించిన సగటు మార్కుల ఆధారంగా అభ్యర్థులను గ్రూప్ డిస్కషన్, ఇంటర్వ్యూలకు అహ్వానిస్తారు. అయితే విభాగాల్లో ఉన్న ఖాళీలకు మూడు రెట్లు అభ్యర్థులను పిలుస్తారు. గ్రూప్ డిస్కషన్లో వెగ్గిన అభ్యర్థులకు ఇంటర్వ్యూ నిర్వహిస్తారు. అంతిమంగా సాధించిన సగటు మార్కుల ప్రాతిపదికన ప్రతిభా వంతులను ప్రాజెక్టులో అహ్వానిస్తారు. అయితే అభ్యర్థులు తప్పని సరిగా రెండు దశల్లోనూ ఉత్తీర్ణులవ్వాలి ఉంటుంది.

జీతభత్యాలు

ఎంపికైన అభ్యర్థులు రెండు సంవత్సరాల ప్రాజెక్టులో కాలాన్ని పూర్తి చేయాల్సి ఉంటుంది. ఆ కాలంలో వారు 10,000 రూపాయల మూల వేతనంతో కూడిన 10,000-470/6-12820-500/3-14320-560/7-18240 స్కేలును పొందవచ్చు. ఇంకా వారికి డీఏ, హెచ్ఆర్ఎ, సీసీపీ సౌకర్యాలు వర్తిస్తాయి. ఆ రెక్కన ప్రస్తుతం అన్నింటిని కలుపుకొని ప్రాజెక్టులో అహ్వానిత ప్రారంభంలోనే నెలకు 17,600 రూపాయలు లభించే వీలుంది.

దరఖాస్తు రుసుం

ఎస్సీ, ఎస్టీ, వికలాంగ అభ్యర్థులకు ఫీజు మినహాయించు ఉంది. వారు పోస్టల్ ఖర్చుల నిమిత్తం 50 రూపాయలు చెల్లించాలి. ఇతరుల అప్లికేషన్, పోస్ట్ ఖర్చుల కోసం 500 రూపాయలు చెల్లించాలి.

దరఖాస్తు విధానం

అప్లికేషన్ అభ్యర్థులు ఏదేని ఎన్ఎఫ్ఐ బ్రాంచిలో నిర్ణీత మొత్తం చెల్లించాలి. రాజ పరీక్ష సమయంలో చూపించేందుకు వీలుగా ఆ రూపొందిన భద్రపరుచుకోవాలి. అనంతరం అప్లికేషన్లో దరఖాస్తు చేసుకోవాలి. www.statebankofindia.com లేదా www.sbi.co.in

ప్రాజెక్ట్

రాజ్ కె.ఎల్.ఎల్. ప్రాజెక్టు సహకారంతో 1982లో అలిండియా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ హైజిన్ అండ్ పబ్లిక్ హెల్త్ ఏర్పాటు చేశారు. ప్రస్తుతం ఇది ఆసియాలోనే అతి పురాతన ప్రజా రోగ్య సంస్థగా ఉంది.

కోల్కతాలోని చిత్రరంజన్ అవెన్యూలో ఉన్న ఈ సంస్థ ప్రస్తుతం ఆరోగ్య రంగంలో పీజీ స్కాలర్ శిక్షణ, పరిశోధన అవకాశాలు కల్పిస్తోంది. సంస్థ డైరెక్టర్ మాటల్లో చెప్పాలంటే దీని గతమెంతో పునశ్చయం. ప్రస్తుతం ఎంతో అకట్టుకునే స్కాలర్ ఉంది. ఇక భవిష్యత్తు సైతం అదే స్కాలర్ వెలుగులు విరజిల్లుతుంది. డిప్లొమీట్ అండ్ సోషల్ మెడిసిన్, స్టాటిస్టిక్స్, హెల్త్ ఎడ్యుకేషన్, బయోకెమిస్ట్రీ అండ్ న్యూట్రీషన్, సానిటరీ ఇంజనీరింగ్, మైక్రో బయాలజీ, బిహావియల్ సైన్స్, పబ్లిక్ హెల్త్ నర్సింగ్ తదితర విభాగాలు నిర్ణయిస్తారు.

అలిండియా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ హైజిన్ అండ్ పబ్లిక్ హెల్త్

సంస్థలో ఉన్నాయి.

కమ్యూనిటీ మెడిసిన్ అలాగే వెటర్నరీ హెల్త్లో పీజీ డిగ్రీలను మెడిసిన్ గ్రాడ్యుయేట్లకు అందిస్తోంది. ఇండస్ట్రియల్ హెల్త్, పబ్లిక్ హెల్త్, మెటర్నల్ అండ్ చైల్డ్ వెల్ఫేర్లో డిప్లొమా కోర్సులను వెస్ట్ బెంగాల్ యూనివర్సిటీ ఆఫ్ హెల్త్ సైన్సెస్ పరిధిలో నిర్వహిస్తోంది. అలిండియా స్కాలర్ నిర్వహించే ఎంప్లొయ్ బిగ్నాను ఆధారంగా ఈ కోర్సులకు అభ్యర్థులను ఎంపిక చేస్తారు. అంతే కాకుండా ఎంబిబిఎస్ హెచ్, డిటెక్టివ్ అండ్ హెల్త్ ఎడ్యుకేషన్లో డిప్లొమా కోర్సులను పబ్లిక్ హెల్త్లో మాస్టర్ ఆఫ్ ఇంజనీరింగ్ను అందిస్తోంది. వైద్య రంగంలో పరిశోధన కార్యక్రమాలు చేపట్టాలంటే అభ్యర్థి దృష్టి కోణంలో మార్కులు తొంగి చూడాలి. అలా జరగాలంటే అభ్యర్థి ఈ సంస్థలో మొదట చేరాల్సిందే అనుభవజ్ఞుల సలహా.

ఈ సంస్థ ప్రస్తుతం చెల్ల అనే ప్రాజెక్టులో అర్జన్ హెల్త్ సెంటర్ను నిర్వహిస్తోంది. సింగూర్లో దీనికి గ్రామీణ ఆరోగ్య శిక్షణ కేంద్రం ఉంది. మెయిన్ క్యాంపస్కుతోపాటు సాత్వత్ ప్రాజెక్టులో దీనికి మరొకటి ఉంది.

ఇండియన్ పబ్లిక్ హెల్త్ అసోసియేషన్ (ఐపిహెచ్ఎ)కు ప్రధాన కార్యక్షేత్రంగా ఈ సంస్థ పనిచేస్తోంది. 'ఇండియా జర్నల్ ఆఫ్ పబ్లిక్ హెల్త్' పేర ఒక త్రైమాసిక పత్రికను కూడా సంస్థ నిర్వహిస్తోంది. ప్రజారోగ్యం మెరుగుదలకు కృషి చేసే వ్యవస్థలు, వ్యక్తులకు ఈ పత్రిక ఒక ఘోర మోదిరిగా పనిచేస్తోందనడం అతియోక్తి ఎంతమాత్రం కాదు. ఈ సంస్థకు ఇటు కోల్కతాలోనూ, అటు సింగూర్లోనూ హాస్పిటల్ ఉన్నాయి. ఆరోగ్య సేవలకు సంబంధించి

భారీ సంఖ్యలో బ్యాంక్ పీవో ఖాతలు

స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా

చక్కటి ఉద్యోగం అంటే బ్యాంక్ అఫీసర్ కావడమేనని బలంగా విశ్వసించే వారికి కొడువ లేదు. బ్యాంక్ అఫీసర్ కావడమే ద్వేయంగా పెట్టుకొన్న వారికి ఇది నిస్సందేహంగా శుభవార్త! దేశంలో అత్యంత ప్రతిష్టాత్మక 'స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా' మరో ఆరు అనుబంధ బ్యాంకుల్లో భారీ సంఖ్యలో అధికారుల నియామకాలను చేపట్టుతుంది. దేశవ్యాప్తంగా ఎన్ఎఫ్ఐ తనతో పాటు తన అనుబంధ బ్యాంకుల్లోనూ 'ప్రాజెక్టులో అఫీసర్స్' ఉద్యోగాల భర్తీకి నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. ప్రస్తుత నోటిఫికేషన్ ద్వారా 1717 మంది ప్రాజెక్టులో అధికారుల నియామకాలు కానున్నాయి. వివిధ అనుబంధ బ్యాంకుల్లో భర్తీ చేయనున్న ఖాతలు.. ఎన్ఎఫ్ఐ-225, ఎన్ఎఫ్ఐ-674, ఎన్ఎఫ్ఐఎస్-100, ఎన్ఎఫ్ఐ-317, ఎన్ఎఫ్ఐ-245, ఎన్ఎఫ్ఐ-126. ఎంతో కాలంగా బ్యాంక్ అధికారి కావాలని కలలు కంటున్న అనేక మంది ఉద్యోగాధ్యులకు ఇంతకన్నా శుభవార్త ఇంకేముంది..?

వివరాలు..

'స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా' అనుబంధ బ్యాంకుల్లో ప్రాజెక్టులో అఫీసర్స్ (జూనియర్) మేనేజ్మెంట్ గ్రేడ్ స్కేల్-1) నియామకం కోసం ముంబయిలోని సెంట్రల్ రిక్రూట్మెంట్ అండ్ ప్రమోషన్ డిపార్ట్మెంట్, కార్పొరేట్ సెంటర్ ఆన్లైన్ దరఖాస్తులను ఆహ్వానించింది.

1. ఎన్ఎఫ్ఐ-46 బ్యాంక్లో పోస్టులో పాటు 81 ఖాతలను ఎన్ఎఫ్ఐ కేటాయింబారు.
2. ఎన్ఎఫ్ఐ-674 ఎంబిబిఎస్ పోస్టులో పాటు 19 ఖాతలను ఎన్ఎఫ్ఐ కేటాయింబారు. ఎన్ఎఫ్ఐ సైతం 39 బ్యాంక్లో పోస్టులున్నాయి.
3. నిబంధనల మేరకు వికలాంగ అభ్యర్థులకు సైతం ఉద్యో

గాలు ఉన్నాయి.

పీవో నియామకం కోసం ముఖ్యమైన తేదీలు:

- రాజ పరీక్ష: 07-03-2010 (ఆదివారం)
- ఫీజు చెల్లింపు: 01.01.2010 నుంచి 25.01. 2010 వరకు
- ఆన్లైన్ రిజిస్ట్రేషన్: 01.01.2010 నుంచి..
- దరఖాస్తులు అందేందుకు చివరి తేదీ: 31.01.2010

గమనిక:

అన్ని అనుబంధ బ్యాంకుల్లో నియామకం కోసం సాధారణ పరీక్ష ఉంటుంది. ఆన్లైన్ దరఖాస్తులో అభ్యర్థులు తమ ప్రాధాన్యతాక్రమాన్ని అనుసరించి మూడు బ్యాంకులను ఎంపిక చేసుకోవాలి ఉంటుంది. ఒకసారి ఎంపికైన ప్రాధాన్యతలను మార్చడం సాధ్యం కాదు.

అభ్యర్థులు

1. తప్పనిసరి విద్యార్హతలు: అభ్యర్థులు ఇంటర్మీడియట్ లేదా తక్కువైన పరీక్షలో 60 శాతం మార్కులను తప్పనిసరిగా పొంది ఉండాలి. డిగ్రీ స్కాలర్ 55 శాతం పొంది ఉండాలి. ఎస్సీ-ఎస్టీ అభ్యర్థులు ఇంటర్మీడియట్లో 55 శాతం, డిగ్రీలో 50 శాతం పొందితే చాలు.
2. అభ్యర్థులు డిగ్రీకి బదులుగా సీఏ, సీడబ్ల్యు, సీఎఫ్ఐ లేదా సీఎన్ లాంటి వృత్తి కోర్సులు పూర్తి చేసిన వారైతే వారికి కనీస మార్కులు ఉంటే సరిపోతుంది. ఇంటర్మీడియట్ మార్కులు మాత్రం ఇతరులకు మల్టీ 60 శాతం పొంది ఉండడం తప్పనిసరి.

ఎంపిక పరిమితి

అభ్యర్థులు 31.01.2010 నాటికి 21 ఏళ్లకు తక్కువగా ఉండాలి. 30 ఏళ్లకు మించకుండా ఉండాలి.

దేశంలోని కొందరు విద్యార్థులు, ఎన్ఆర్ఐల యాజమాన్యంలోని రిజిస్ట్రార్లు ఎడ్యుకేషన్ లిమిటెడ్ పాఠశాల బోధనాశాలలను ఆకర్షణీయంగా తీర్చిదిద్ది విద్యార్థుల్లో అవగాహనా శక్తిని పెంచేందుకు, ఉపాధ్యాయుల బోధన సామర్థ్యాన్ని పెంచేందుకు నడుం దిగించింది. ప్రస్తుతం అమలు జరుగుతున్న విద్యా విధానంలోని లోపాలను సరిదిద్ది ఆయా పాఠశాలలు అనుసరిస్తున్న మోడల్ బోధనాశాలలో ఎలాంటి మార్పు చేయకుండానే వాటిని మరింత ఆకర్షణీయంగా తీర్చిదిద్దడమే ఈ ప్రయత్న లక్ష్యం. స్టెల్లార్ ఎడ్యుకేషన్ సిస్టమ్గా వ్యవహరిస్తున్న ఈ విధానంలో ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థుల మధ్య సమన్వయం పెంచేందుకు అవసరం అయిన సౌలభ్య ఘన రూపొందించి ఆయా పాఠశాలలకు అందజేస్తారు. హైదరాబాద్లోని ఓక్స్టెడ్ ఇంటర్నేషనల్ స్కూల్లో వచ్చే విద్యాసంవత్సరం నుంచి ఈ విధానం అమలులోకి రానుంది.

గ్రాఫిక్స్, 3డి ఇమేజీలు, యానిమేషన్ చిత్రాలు ఆధారంగా విద్యార్థి ధన మరింత ఆకర్షణీయంగా మారుతుంది. ఈ విధానం కింద ఉపాధ్యాయులకు ఐటీ ఆధారిత బోధన విధానంలో అవగాహన పెంచడం వల్ల వారి బోధన సామర్థ్యం కూడా పెరుగుతుంది. దీనికి తోడు ఒక ప్రదేశంలో ఉన్న

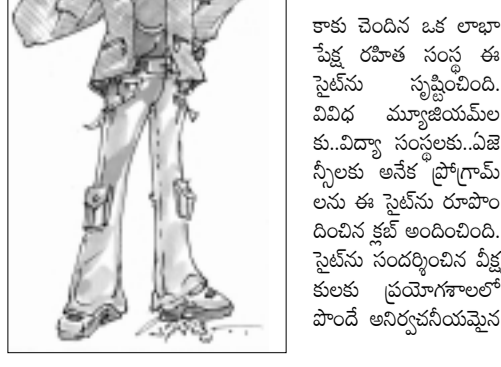
స్టెల్లార్ ఎడ్యుకేషన్ సిస్టమ్

ప్రతిభావంతులైన ఉపాధ్యాయుల సేవలను మరో ప్రాంతంలోని విద్యార్థులకు అందించేందుకు వర్చువల్ క్లాస్రూమ్ విధానం కూడా ఉంటుంది. ఈ విధానంలో మారుమూల ప్రాంతాల్లోని విద్యార్థులకు కూడా ప్రపంచంలో అత్యుత్తమ ప్రతిభా సామర్థ్యాలు గల ఉపాధ్యాయుల సేవలను అందించే పాటు వారితో నేరుగా సంభాషించి తమ సందేహాలు నివృత్తి చేసుకునే వీలు కలుగుతుంది. వీటితో పాటు పాఠశాల యాజమాన్యాలకు విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయుల పురోగతి సమీక్ష, పాఠశాల బిల్డ్ లాజింగ్, హాస్టల్ నిర్వహణ, ఆదాయవ్యయాల నిర్వహణకు అవసరం అయిన సౌలభ్య ఘన కూడా రిజిస్ట్రార్ అందిస్తుంది. కనీసం 500 మంది విద్యార్థుల కలిగి ఉన్న పాఠశాల స్టెల్లార్ విద్యావిధానం అమలుకు సంబంధించి రిజిస్ట్రార్ కార్య ఎంపికలను కమిషన్ చేస్తారు. ఇలా ఎంపికలను కమిషన్ చేస్తూ ప్రతి పాఠశాలలోనూ రిజిస్ట్రార్ 30 లక్షల రూపాయల వంతున ఇన్వెస్ట్ చేస్తుంది. కనీసం ఐదేళ్లు పాటు స్టెల్లార్ విద్యావిధానం అమలు చేసే ప్రాతిపదిక కట్టా కురిచే ఎంపికల కింద ప్రతి నెలా వారు వసూలు చేస్తున్న ఫీజుకు అదనంగా 200 రూపాయల వంతున ఒక్కో విద్యార్థిపై ఫీజు వసూలు చేయాల్సి ఉంటుంది.

దీక్షగా పుస్తక పఠనం చేస్తున్నప్పుడే.. నరాలు తెగే ఉత్కంఠ కార్యక్రమం టీటీలో చూస్తున్నప్పుడే హఠాత్తుగా విద్యుత్ పోటీ!- మనస్సు డిస్కూరుమంటుంది. ఇంటికి కావాల్సిన విద్యుత్తును మనకు మనమే తయారు చేసుకోవాలి? అదే సైన్సా వ్యయం లేకుండా? ఓహో! ఆ ఆలోచన అద్భుతంగా ఉంది కదూ! కానీ అది సాధ్యమా? సాధ్యమేనని ఎవరైనా చెప్పినా అందరూ త్రోవగా నవ్వులవమా? అన్న ప్రశ్నలే కదూ! అందుకు కేవలం - కొంత వైర చుట్టూ, ఓ రెండు అయస్కాంతులు, చిన్నపాటి కార్టోన్ల చాలున్న వ్యాసం నిజానికి అశ్చర్యమే! ఆలాంటి ఎన్నో విశేషాలను విప్పి చెప్పే యత్నమే ఈ వారం మన 'వెబ్సైట్'. విద్యార్థులకు అవసరమయ్యే సైన్స్ కార్యక్రమాలకు.. ప్రాజెక్టులకు ఎంతో ఉపయోగపడే వెబ్సైట్ <http://scienceclub>.

వెబ్సైట్

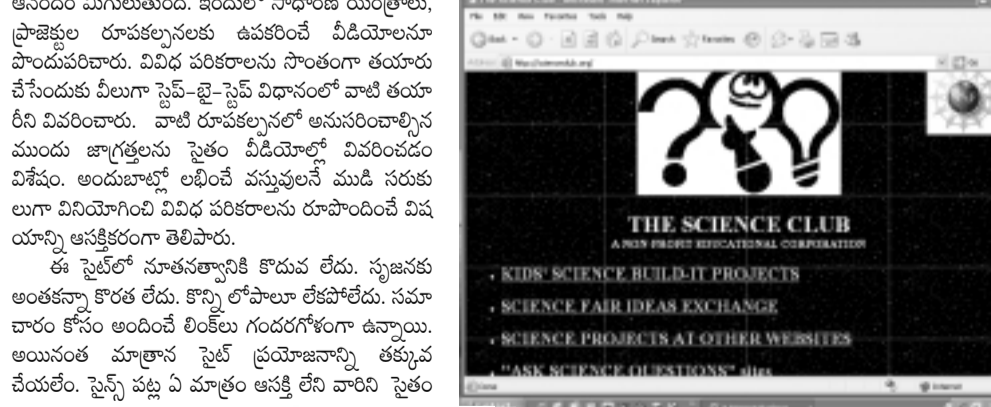
పాఠశాల విద్యార్థులకు సైన్స్ సజ్జక సై ముక్కుప కలిగించే ఉద్దేశంతో అమెరి

భారత ప్రణాళికల సామాజిక, ఆర్థిక లక్ష్యాలు

నిరుద్యోగం, పేదరికాల నిర్మూలన ఉపాధి అవకాశాలను విస్తరించి అర్థక ఉన్నవారందరికీ ఉపాధి కల్పించడం, ప్రజలందరూ కనీస జీవన ప్రమాణాలను కలిగి ఉండేలా చూడటం భారత ప్రణాళికల లక్ష్యాల్లో ఇమిడి ఉన్నాయి. అయితే వీటిని ఐదో పంచవర్ష ప్రణాళిక వరకు ప్రధాన లక్ష్యాలగా పేర్కొనలేదు. మొట్టమొదటిసారి ఐదో ప్రణాళికలో పేదరిక నిర్మూలనను స్వావలంబితో కలిపి ప్రధాన లక్ష్యంగా ప్రకటించారు. ఆరో పంచవర్ష ప్రణాళికలో 'పేదరిక నిర్మూలన'ను ప్రధాన లక్ష్యంగా పేర్కొన్నారు. ఏడో ప్రణాళిక ఆహారం, ఉత్పాదకతలో కూడిన ఉద్యోగి తమ ప్రధాన లక్ష్యంగా పేర్కొంది. ఎనిమిదో పంచవర్ష ప్రణాళిక ఉపాధిని విస్తరించడం కోసం మానవ వనరుల అభివృద్ధిని నొక్కి చెప్పింది. తొమ్మిదో పంచవర్ష ప్రణాళిక నిరుద్యోగం, పేదరికాల నిర్మూలనకు గ్రామీణాభివృద్ధి, వ్యవసా

వచ్చిన గ్రంథమే దండెక, రాజ రచించిన 'భారతదేశంలో పేదరికం'. మొత్తమ్మీద వృద్ధిరేటు ఒక్కడే పేదరికాన్ని నిర్మూలనలేదనే నిర్ధారణకు నాలుగో పంచవర్ష ప్రణాళికలో విధానపర్చుల వచ్చారు. అర్థికవృద్ధిని స్థాపించి నిరుద్యోగం, పేదరికం నిర్మూలనకు ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు అవసరమని సూత్రీకరించారు. ఫలితంగా నాలుగో పంచవర్ష ప్రణాళిక చివరి అర్థిక సంవత్సరం 1973-74లో మొట్టమొదటిసారి ఉపాధి రైతులు, రైతుకూలీలకు వేతన ఉపాధి, చిన్న, సన్నకారు రైతులకు స్వయంఉపాధి కల్పించేవిధంగా రెండు పథకాలు (SFAL & MFAL) అరంభించారు. ఐదో పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో (1977) వనీకి ఆహారపథకం అనే పేరుతో వేతన ఉపాధి పథకాన్ని అరంభించారు. 1978లో సమగ్ర గ్రామీణాభివృద్ధి పథకం (ఐఆడిపి) అనే పేరుతో స్వయం ఉపాధి పథకాన్ని అరంభించారు. ఈ పథకం కింద ఉపాధిని కల్పించ

యాభివృద్ధిని ప్రధాన లక్ష్యంగా ప్రకటించింది. పదో పంచవర్ష ప్రణాళికలో నూతనంగా 50 మిలియన్ల ఉద్యోగావకాశాలను కల్పించడం, పేదరికాన్ని 26 నుంచి 21 శాతం కలిగించాలనుకుంటున్నారు.

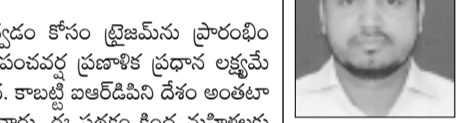
అయితే ఐదో పంచవర్ష ప్రణాళిక వరకు పేదరిక నిర్మూలన ప్రధాన లక్ష్యంగా ఎందుకు లేదన్నది ఒక ఆసక్తికర ప్రశ్న. దానికి ప్రధాన కారణం ప్రణాళిక రూపకర్తలు అనుసరించిన అభివృద్ధి వ్యూహం. మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళిక నుంచి ప్రణాళిక వ్యూహ రూపకర్తలు నిరుద్యోగం, పేదరికాల నిర్మూలనకు ప్రత్యేక వ్యూహాలు, కార్యాచరణలు అవసరం లేదని తేలి పోయింది. అర్థికవృద్ధి ద్వారా నిరుద్యోగం, పేదరికాల తొలగిపోతాయని వారు సూత్రీకరించారు.

'అర్థిక వృద్ధి అంటే ఉత్పత్తిలో పెరుగుదలను సాధించడం. ఉత్పత్తిని పెంచడానికి ఉపాధిని పెంచుతారు. ఉపాధి పెరగడంతో నిరుద్యోగం తొలగిపోతుంది. ఉపాధితో ఆదాయం పెరగడంతో దారి ద్రవ్య పోతుంది' ఇది ప్రణాళిక రూపకర్తల అభివృద్ధి వ్యూహం.

అయితే ప్రణాళిక వ్యూహకర్తల ఈ సూత్రీకరణ నిజం కాలేదు. అర్థికవృద్ధితోపాటు నిరుద్యోగం, పేదరికాలు కూడా పెరిగాయి. పేదరిక తీవ్రతను వెల్లడిస్తూ అనేక పరిశోధనలు వెలువడ్డాయి. ఆ క్రమంలో

వచ్చిన గ్రంథమే దండెక, రాజ రచించిన 'భారతదేశంలో పేదరికం'. మొత్తమ్మీద వృద్ధిరేటు ఒక్కడే పేదరికాన్ని నిర్మూలనలేదనే నిర్ధారణకు నాలుగో పంచవర్ష ప్రణాళికలో విధానపర్చుల వచ్చారు. అర్థికవృద్ధిని స్థాపించి నిరుద్యోగం, పేదరికం నిర్మూలనకు ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు అవసరమని సూత్రీకరించారు. ఫలితంగా నాలుగో పంచవర్ష ప్రణాళిక చివరి అర్థిక సంవత్సరం 1973-74లో మొట్టమొదటిసారి ఉపాధి రైతులు, రైతుకూలీలకు వేతన ఉపాధి, చిన్న, సన్నకారు రైతులకు స్వయంఉపాధి కల్పించేవిధంగా రెండు పథకాలు (SFAL & MFAL) అరంభించారు. ఐదో పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో (1977) వనీకి ఆహారపథకం అనే పేరుతో వేతన ఉపాధి పథకాన్ని అరంభించారు. 1978లో సమగ్ర గ్రామీణాభివృద్ధి పథకం (ఐఆడిపి) అనే పేరుతో స్వయం ఉపాధి పథకాన్ని అరంభించారు. ఈ పథకం కింద ఉపాధిని కల్పించ

గ్రూప్-2 పేపర్-3

డాక్టర్ టి.సాయిలు

దానికి శిక్షణ ఇవ్వడం కోసం బ్రెజిల్ను ప్రారంభించారు. ఇక ఆరో పంచవర్ష ప్రణాళిక ప్రధాన లక్ష్యమే పేదరిక నిర్మూలన. కాబట్టి ఐఆడిపిని దేశం అంతటా 1980లో విస్తరించారు. ఈ పథకం కింద మహిళలకు బియ్యం వారికా స్వయంఉపాధిని కల్పించడానికి 1982లో 'ద్యాక్షా'ను అరంభించారు. 1980లోనే జాతీయ వేతన ఉపాధి పథకం (ఎన్ఆర్ఐఐ)ని ప్రారంభించారు. 1983లో భూమిలేని గ్రామీణ ప్రజలకు వేతన ఉపాధి కోసం ఆర్ఎంఆర్ఐపి పథకాన్ని ప్రారంభించారు.

ఏడో పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో జాతీయ వేతన ఉపాధి పథకాన్ని, భూమిలేని గ్రామీణ ప్రజల కోసం అరంభించిన వేతన ఉపాధి పథకాలను విలీనం చేసి 1989లో 'జవహర్ రోజ్ గార్ యోజన' (జెఆర్ఐఐ)ను అరంభించారు. అదే సంవత్సరంలో పట్టణ ప్రజల ఉపాధిని సెక్టార్ రోజ్ గార్ యోజన (ఎన్ఆర్ఐఐ)ను అరంభించారు. ఎనిమిదో పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో వేతన ఉపాధికి హామీ ఇస్తూ 1993లో ఉపాధి పథకం అరంభించారు. చదువు కున్న నిరుద్యోగులకు స్వయంఉపాధి కోసం 1993లోనే ప్రధానమంత్రి రోజ్ గార్ యోజన (పిఎంఆర్ఐఐ)ను అరంభించారు. ఈ ప్రణాళిక చివరి సంవత్సరం (1997)లో పట్టణాలలో వేతన, స్వయంఉపాధి కోసం స్వర్ణజయంతి పహాడీ రోజ్ గార్ యోజన (ఎన్ఆర్ఐఐఐఐ)ను అరంభించారు.

తొమ్మిదో పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఐఆడిపి దాని అనుబంధ కార్యక్రమాలను స్వర్ణజయంతి గ్రామీణ రోజ్ గార్ యోజన (ఎన్ఆర్ఐఐఐఐ) కిందకు 1999లో తీసుకువచ్చారు. 1999లోనే జవహర్ రోజ్ గార్ యోజనను జవహర్ గ్రామీణ సమృద్ధి యోజనగా (జెఐఎస్ఐఐ) మార్చారు. 2001లో జవహర్ గ్రామీణ సమృద్ధి యోజన (జెఐఎస్ఐఐఐ)ను అరంభించారు. ఏడో పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో కర్షక పరిస్థితులను తట్టుకోవడానికి 2000లో జాతీయ పనికి ఆహార పథకం (ఎన్ఎఫ్ఐఐఐఐఐ)ను అరంభించారు. 2005 సెప్టెంబర్లో జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ చట్టాన్ని చేసి 2006 ఫిబ్రవరి నుంచి అమలు చేస్తున్నారు. పదకొండో పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో ప్రధాన మంత్రి ఉపాధి కార్యక్రమాలను అమలుచేసిన 2008 సెప్టెంబర్లో ప్రధాన మంత్రి ఉపాధి కార్యక్రమంగా మార్చారు.

విశాఖకా పెరుల్ని మారిన అర్థికవృద్ధితోపాటు వేతన ఉపాధికి, స్వయం ఉపాధికి ప్రత్యేక కార్యక్రమాలను అమలుచేయడం నిరుద్యోగం, పేదరికాల నిర్మూలనకు అవసరమని ప్రస్తుతానికి కూడా ప్రణాళిక కర్తలు భావిస్తున్నారు.

డాక్టర్లు ఇది అందుబాటులో ఉంటుంది. ఇకపై ఇదే అమలులో ఉంటుంది. అందుబాటులో ఉన్న సరళక, నడుమాయిం దీని తదనపు ఆకర్షణలు. మన దేశంలో ఇటువంటి అనుభవాన్ని కల్పించడం ఇదే తొలిసారి అని చెప్పవచ్చు. ఈ ప్రక్రియలో చిన్నపాటి మెంటరింగ్ గ్రూప్, వర్చువల్ తరగతిగది, ఇంటరాక్టివ్ అదే విధంగా సెల్ఫ్ స్టడీ కోసం కంటెంట్ ఉంటుంది. రికార్డింగ్ ప్రజలందో షన్, పరస్పరం పంతుకునెలా లోజింగ్ ఉంటాయి. ఫలితంగా ఏ సమయంలో అయినా, ఎక్కడినుంచైనా అవసరమైన కంటెంట్ను పొందే అవకాశం విద్యార్థికి లభిస్తుంది. మరో రకంగా చెప్పాలంటే 'పోర్టబుల్ క్యాంపస్', 'క్యాంపస్ మెంటరింగ్' అన్నది విద్యార్థికి సదా అనుభవంలో ఉంటుంది. దాదాపు పది లక్షల పుస్తకాలు, జర్నల్స్ ను యాక్సెస్ చేసుకోవచ్చు.

లేబల్ ఎంపి అవకాశాన్ని కూడా ఈ సంస్థ కల్పిస్తోంది. మేనేజ్మెంట్ అనుబంధం ఉన్న వ్యక్తులకు నిబంధనలకు లోబడి మొదటి సెమిస్టర్ను మినహాయిస్తారు. తద్వారా తమ కోర్సును ప్రాఫెషనల్ మేగర్లు పూర్తి చేసుకునే అవకాశం కల్పిస్తున్నారు.

వెబ్సైట్: www.smude.edu.in
హోట్లైన్ నెం: 18002667788

కాకు చెందిన ఒక లాభాపేక్ష రహిత సంస్థ ఈ స్కూల్ను నుండింది. వివిధ మూల్యములను కలిపి నిర్వహించును..వజ్ర వీలులకు అనేక ప్రోగ్రాములను ఈ స్కూల్ను రూపొందించిన కళా కేంద్రం ఉంది. సైన్స్ నందర్లించిన దీక్షకులకు ప్రయోగాశాల పొందే అనిరుద్యులయ్యెవ

సైట్లోని పలు ప్రాజెక్టులు ఆకట్టుకొంటాయి. 'కెడ్ సైన్స్ లిట్-ఇట్ ప్రాజెక్ట్'లోకి ప్రవేశిస్తే, సైన్స్ పేరే ఒడియాల పేజీని సామాన్య మధ్యస్థ క్లిష్ట అనే మూడు విభాగాలుగా విభజించారు. శాస్త్ర సూత్రాలను అంతే సాక్షిగా వివరించారు. సాధారణ విభాగంలోని ప్రాజెక్టులు అత్యంత సులభంగా రూపొందించేటా ఉంటాయి. అందుకు వెర్షన్ వైపున అవసరం లేదు. అవి చిన్న తరగతుల విద్యార్థులు ప్రయోగం చేసేందుకు వీలుగా ఉంటాయి. ప్రధానంగా అయస్కాంతత్వం, విద్యుత్ అయస్కాంతత్వం, సీర విద్యుత్తులకు సంబంధించిన ప్రయోగాలున్నాయి. వాటి సాయంతో విద్యుత్ జనరేటర్, చిన్నపాటి టెలిఫోన్, మెగ్నెట్ ట్రయిస్ లాంటి కోస్మిటిక్ సాంతంగా రూపొందించవచ్చు.

- లింగంపల్లి